

Generalforsamling 2015

13. april 2015

Generalforsamling 2015

Velkommen

Dagsordenen pkt. 1

Valg af dirigent

Valg af dirigent

- Bestyrelsen indstiller Hans Henrik Dietz

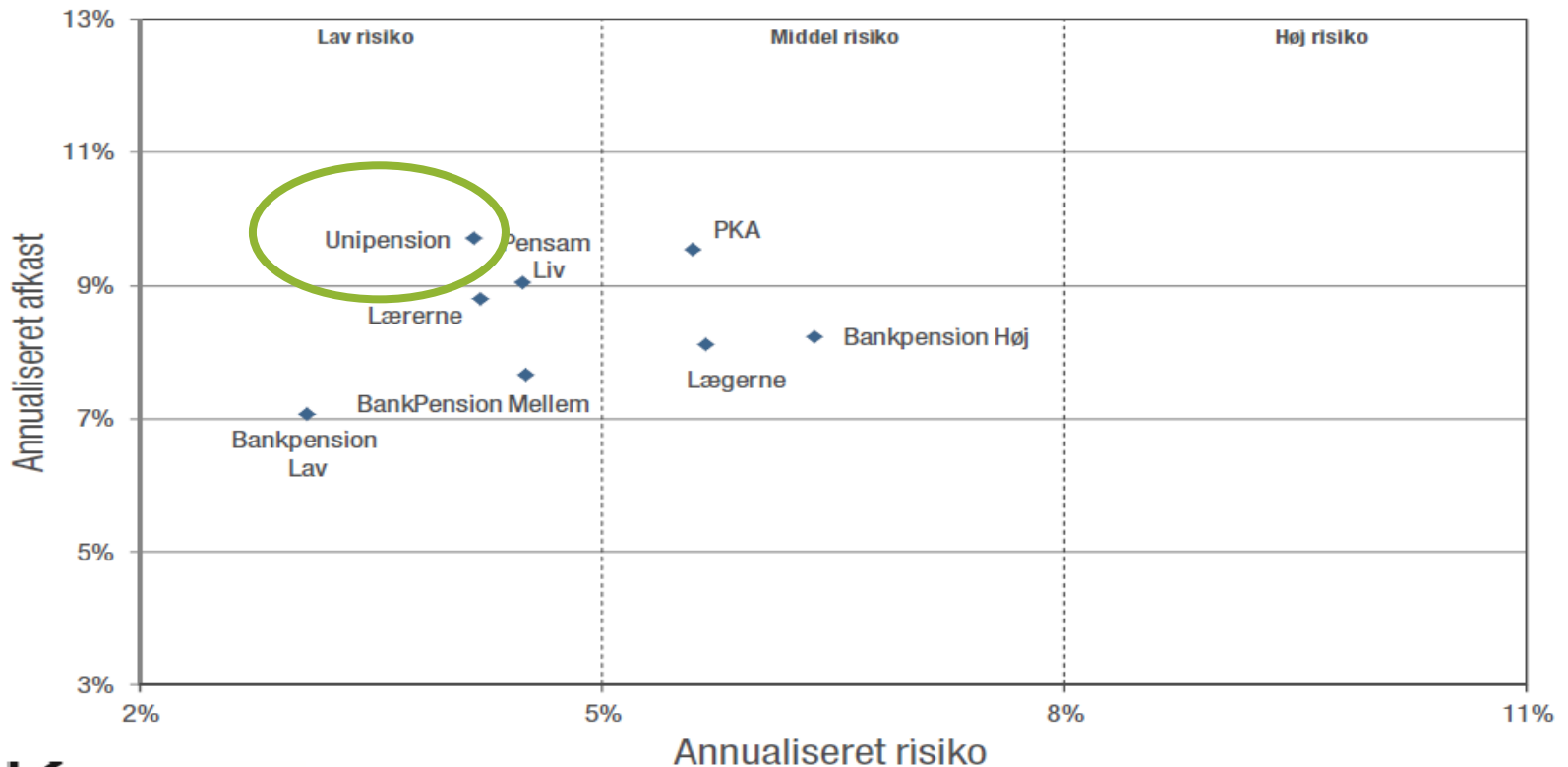

Dagsordenen pkt. 2

Bestyrelsens beretning

Godt afkast – lav risiko

2010 – 2014

Vi skaber (mer)værdi

Sammenligning 2009-2013

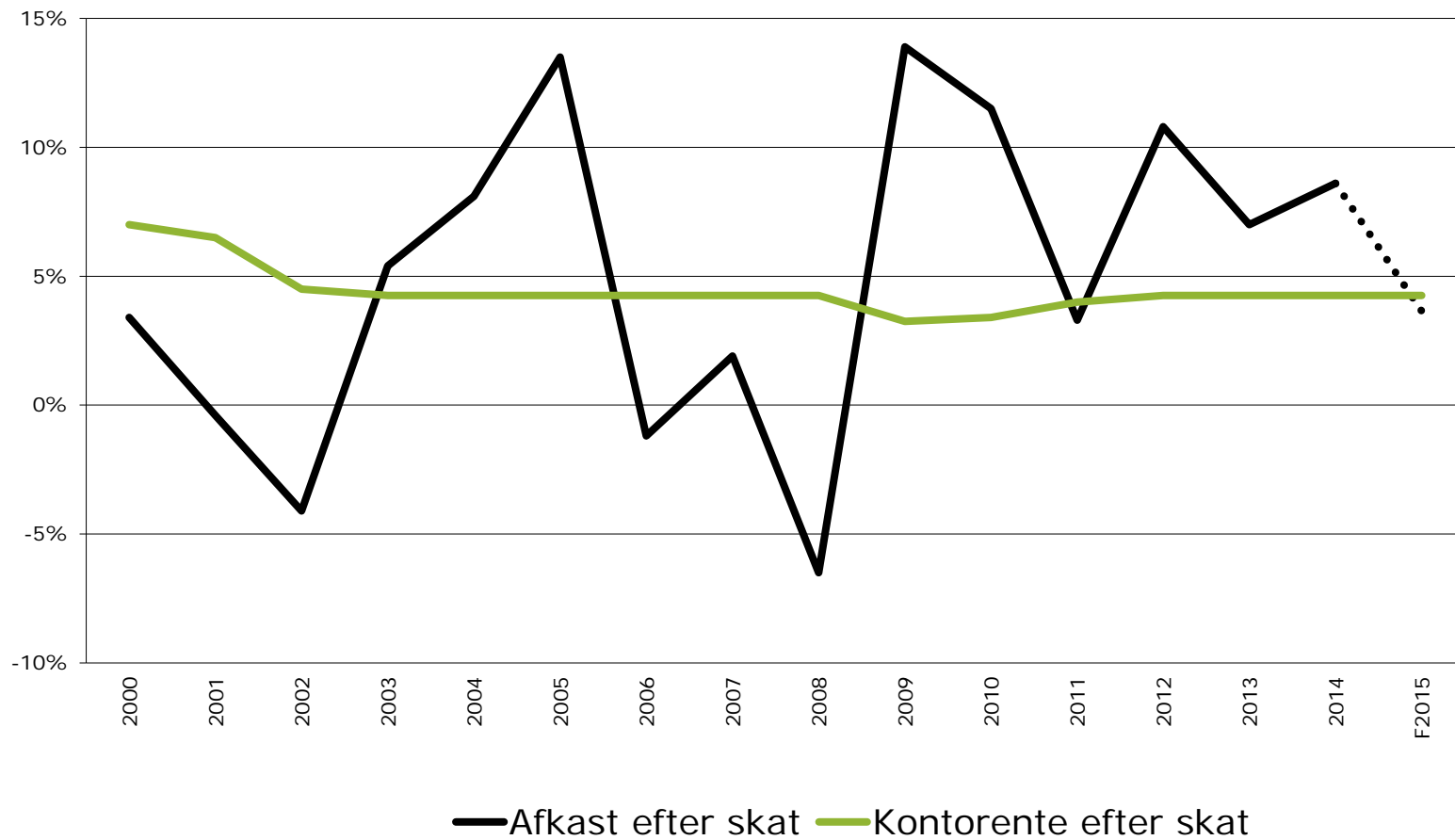
188 pensionsselskaber globalt

	Unipension	Europa	Globalt
Afkast	13,1 pct.	9,6 pct.	12,5 pct.
Merværdi	2,2 pct.	0,1 pct.	0,3 pct.
	Unipension	Peer group	
Risiko	7,6 pct.	8,8 pct.	

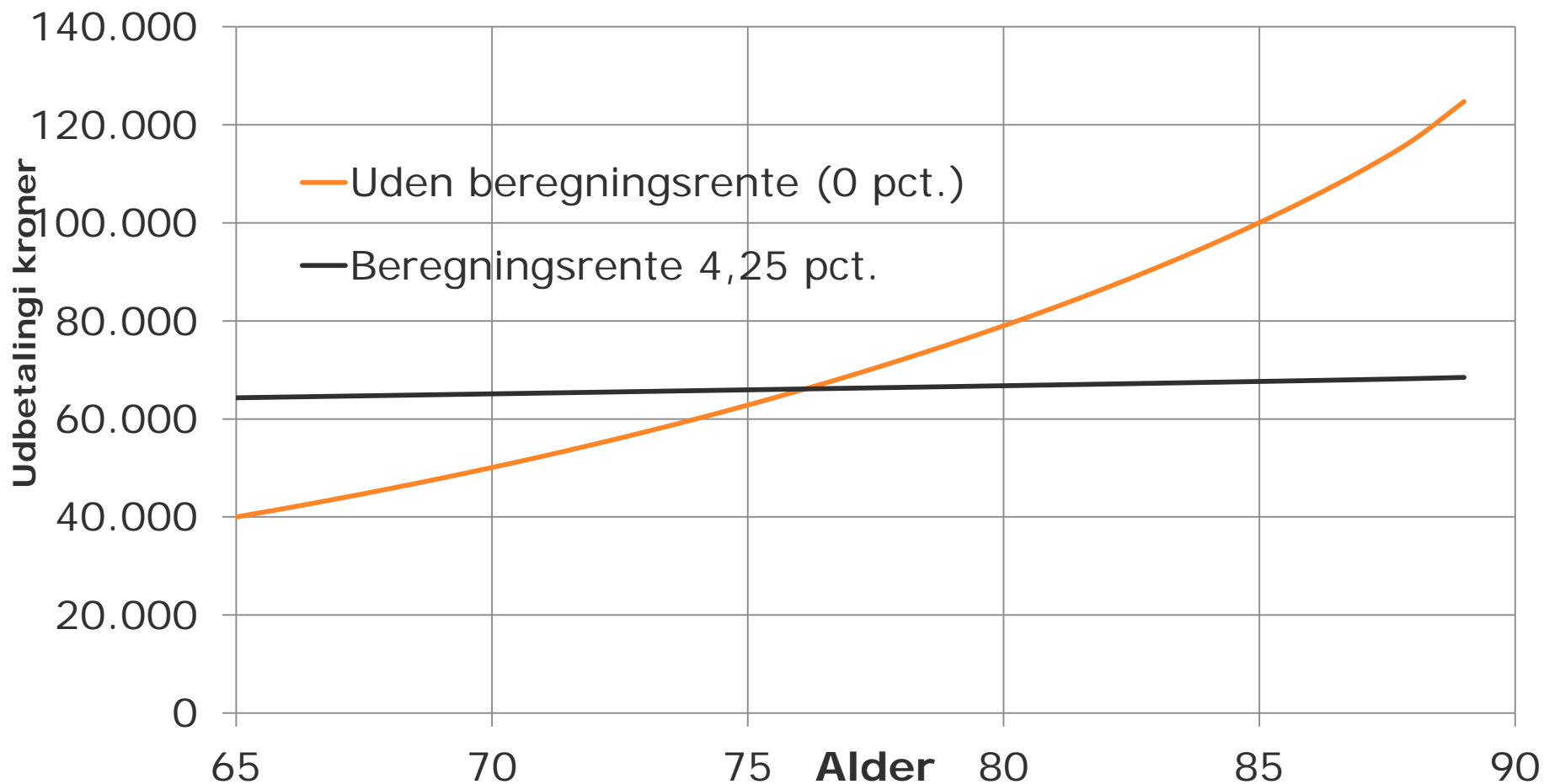

Stabile pensioner

Beregningsrente

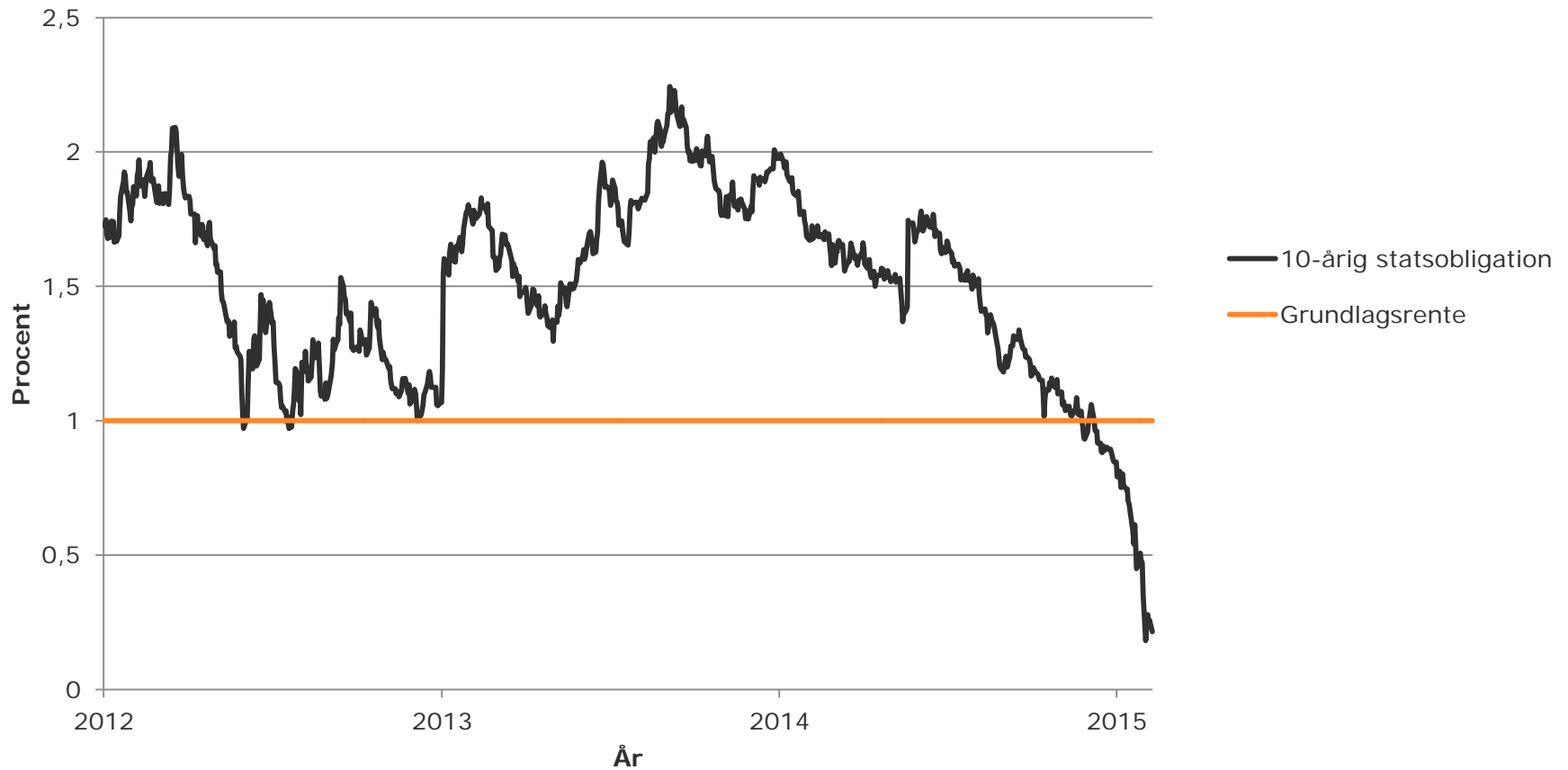
Eksempel med 1 mio. kr. i opsparing

Dagsorden pkt. 2

Grundlagsrente

Renteudvikling

Finanstilsynets inspektion

Rutinemæssig inspektion

Påbud vedrørende:

- indberetningen af pensionskassens registrerede aktiver
- formuleringen af retningslinjerne for outsourcing af investeringsaktiviteterne

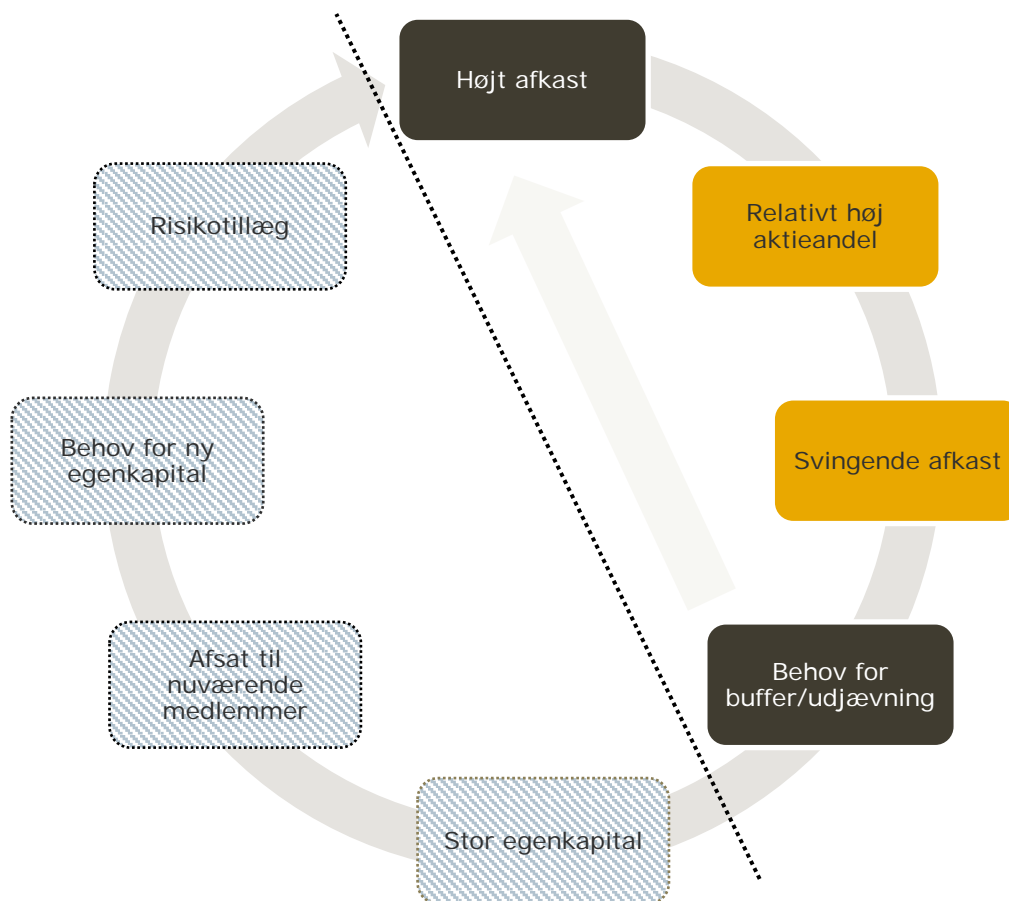
Risikooplysning om:

- at pensionskassens forretningsmodel ”.... indebærer en risiko for, at ikke alle medlemmernes interesser varetages på tilstrækkelig vis, idet udlodning af tillægspension afhænger af nuværende og fremtidige bestyrelsers beslutninger”.

Forretningsmodellen

Mere transparent forretningsmodel

Pensionskassen - partnerskab for livet

Aflønning af direktion og bestyrelse

Aflønning	2014	2015	2016
Bestyrelseshonorar (samlet)	949.728 kr.	1.020.000 kr.	Regulering?
Direktion: Cristina Lage	451.332 kr.	461.205 kr.	Regulering?

Løn til direktionen fordeles mellem de 3 pensionskasser i Unipension efter omkostningsfordelingsprocenten.

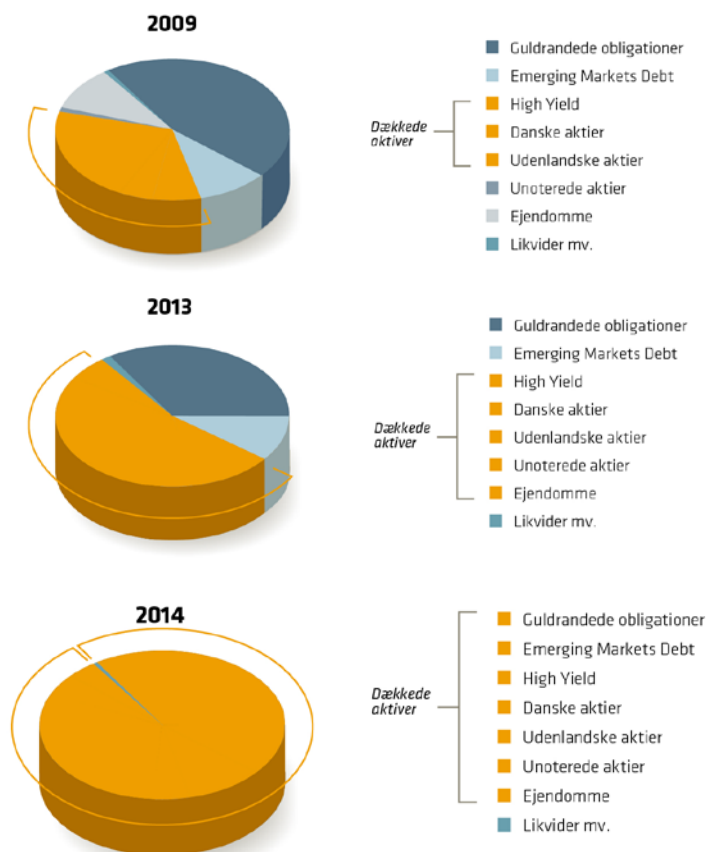
Lidt om forslag

- Ny pakke med helbredsbetingedede ydelser til nye medlemmer med bl.a. lempeligere optagelsesregler.
- Nye modregningsregler, der skal sikre incitament til at arbejde med resterhvervsevne.
- Mulighed for et supplerende invalidepensionsprodukt ved virksomhedsaftaler.

Alle aktivklasser omfattet

- Udvikling i aktivklasser omfattet af retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Ansvarlige investeringer

Global Investor Statement on Climate Change

- Påvirke det politiske niveau til at udvikle politikker, der tilskynder til en økonomi med en lav CO₂-belastning.
- Identificere og evaluere investeringsmuligheder med lav CO₂-belastning.
- Styrke evnen til at vurdere risici og muligheder i f.t. klimaforandringer og klimapolitik.
- Arbejde med selskaberne, så de minimerer risici og maksimerer muligheder i f.t. klimaforandringer og klimapolitik.
- Rapportere om tiltag og fremskridt.

Ansvarlige investeringer

Styrende mål for dialog – vi beder selskaberne om at

- anerkende, at klimaforandringen "er kommet for at blive".
- dokumentere, hvordan klimaforandringer influerer på deres strategi og kapitalallokering.
- dokumentere, at deres strategiske antagelser er blevet udfordret og stresstestet.
- forklare, hvordan de vil videreudvikle virksomheden, så man undgår, at assets bliver stranded.

fortsættes...

Ansvarlige investeringer

Fortsat...

- forklare deres indsatser, for at stå imod en længere periode med lave olie- og eller gaspriser.
- udarbejde en sammenhængende strategi for investeringer i vedvarende energi.
- retfærdiggøre risikoen for udgifter, der er forbundet med involvering i oliesand, udvinding af olie i Arktis og lignende.
- udøve et politisk pres for fastsættelse af prisen for CO₂-udledning.

Exxon Mobile

Dialog

- Påbegyndt i 2009, hvor selskabet kunne betegnes som klimabenægter.
- Forslag og stemmer på generalforsamlinger:
 - Selskabet opfordres til at forholde sig til, at efterspørgslen efter olie vil falde i løbet af de næste 20 år, og til at omdanne sig fra olieproducent til et energiselskab.
 - Selskabet skal nedsætte sit CO₂-forbrug.
- Underskriver sammen med andre investorer en opfordring til verdens største producenter af fossile brændstoffer, herunder Exxon, om at vurdere de finansielle risici ved klimaforandringer.

fortsættes...

Exxon Mobile

Fortsat...

- I 2013 holder selskabets første investormøde om klimaforandringer, som vi deltager i.
- Møder i 2014 med Exxons chef for klimaforandringer, hvor selskabet opfordres til at blive skarpere i sine udmeldinger om holdningen til klimaforandringer og dets udfordringer i forbindelse med nedsættelse af CO₂-udslip. Selskabet anmodes desuden om arbejde for indførelsen af CO₂-afgift.
- Taler i begyndelsen af 2015 igen med selskabet og opfordrer til at gøre, hvad der står selskabets magt, for at få indført en pris på CO₂.

Exxon Mobile

Hvad har vi opnået?

- Vi har sat klimaet på dagsordenen hos et af verdens største selskaber: Vi tog som de første emnet op til offentlig debat ved at fremsætte et forslag på Exxons generalforsamling.
- Exxon taler nu med både investorer og omverdenen om klima.
- Exxon står nu offentligt frem med sine holdning: Exxon ser skat på CO₂-udledning som det rette værktøj til reduktion af drivhusgasser.

Dagsordenen pkt. 3

Forelæggelse og godkendelse af årsrapport 2014

Penge ind/penge ud - overblik

Medlemsformue

Nettovækst i 2014 = 1.000 mio.

Egenkapital
3.107 mio.

Særlige
bonushensættelser
610 mio.

Kollektivt
bonuspotentiale
10 mio.

Pensionsmæssige
hensættelser
7.867 mio.

Investeringsafkast
1.116 mio.

Indbetalinger
364 mio.

Tillægspension ud 34 mio.

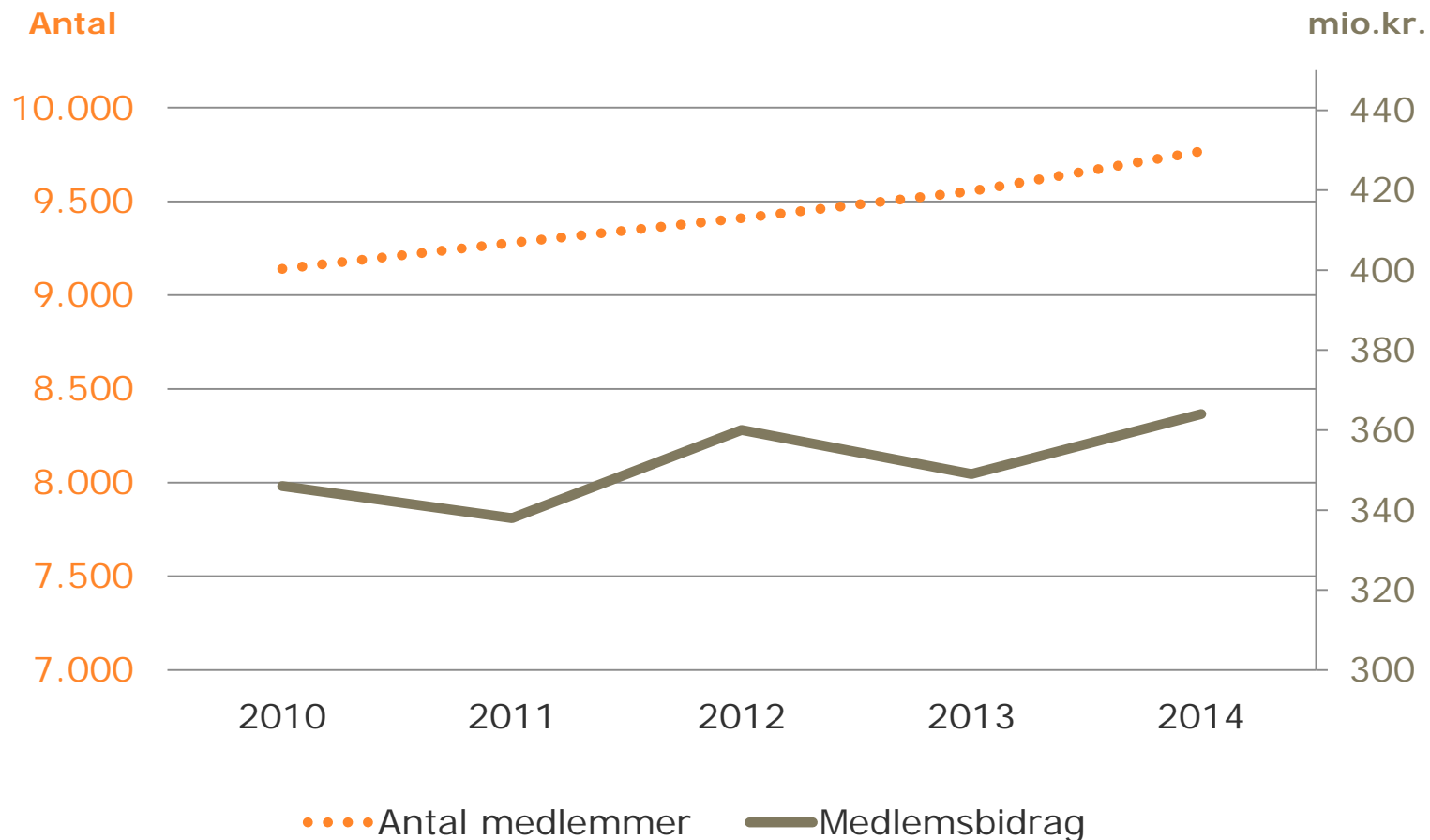
Pension ud 16 mio.

Pension ud 225 mio.

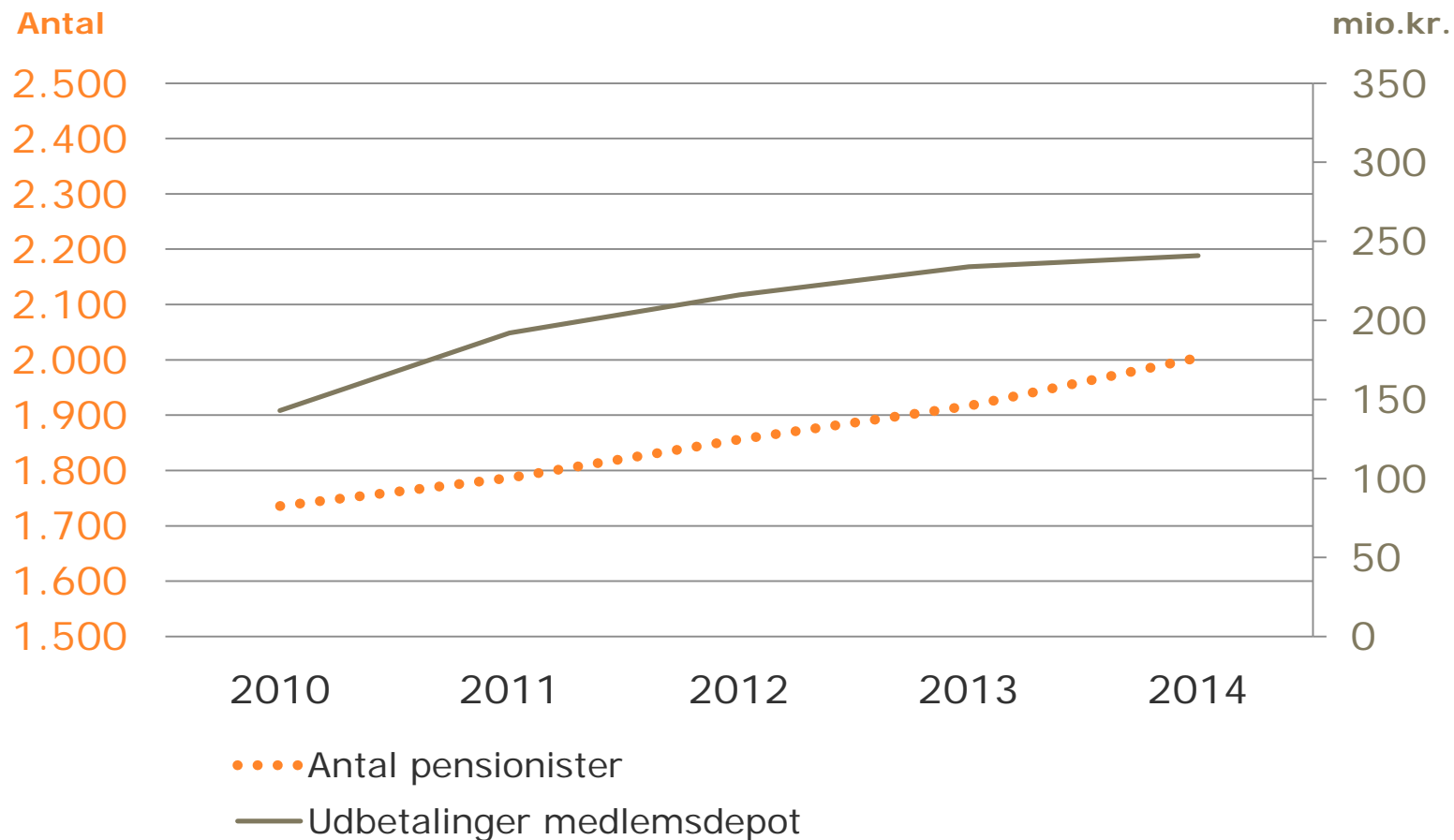
Pensions-
afkastskat
166 mio.

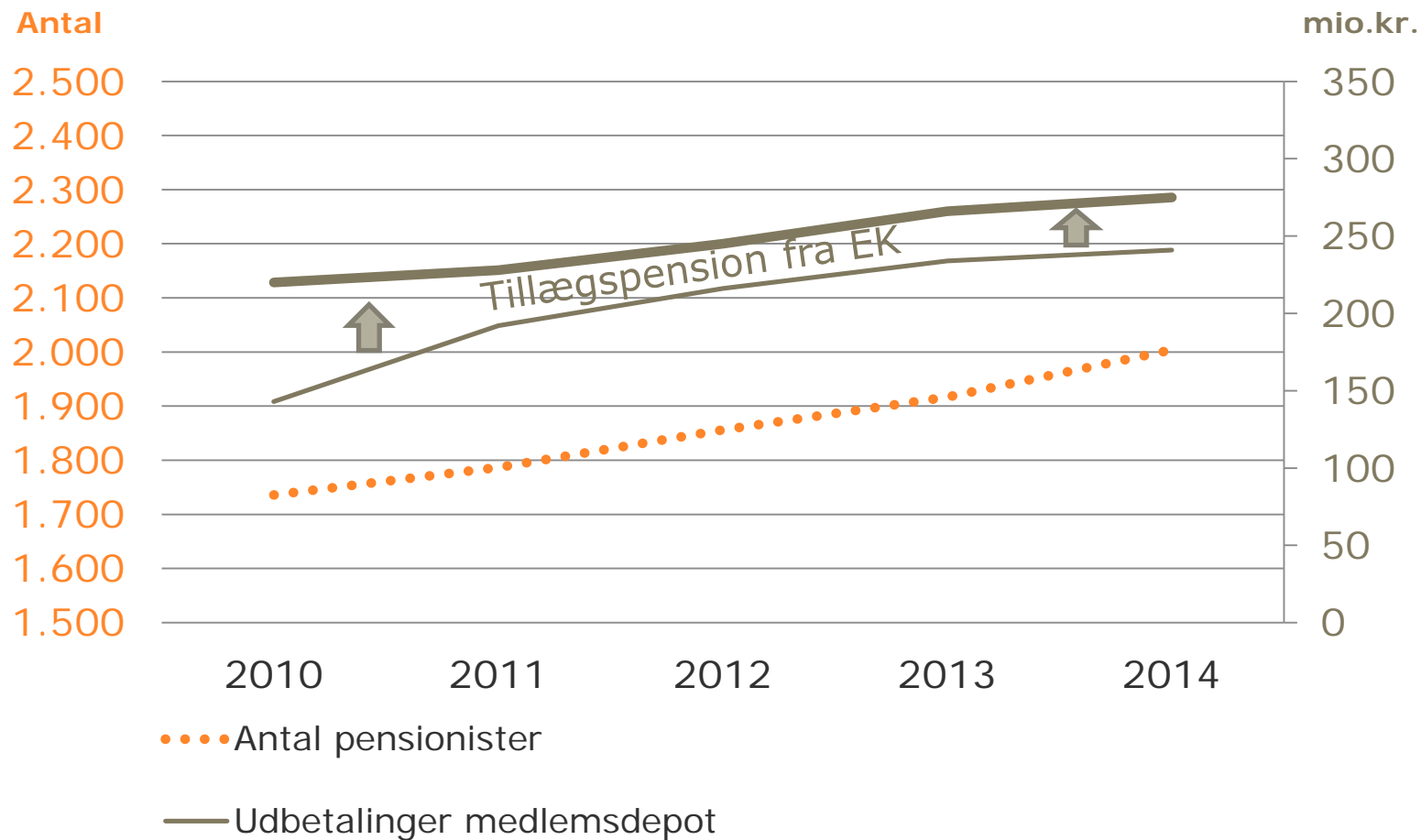
Vækst i medlemmer og indbetalinger

Mindre stigning i udbetalinger

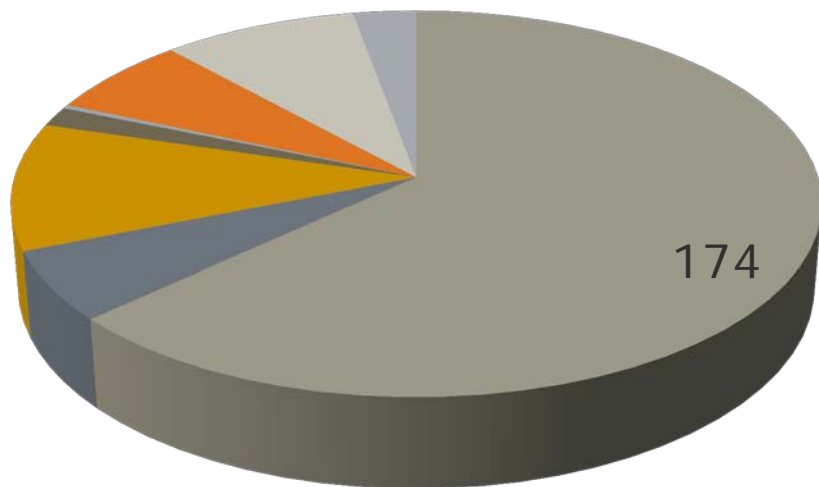
34 mio. udbetalt fra EK i 2014

Stigning i alderspensioner

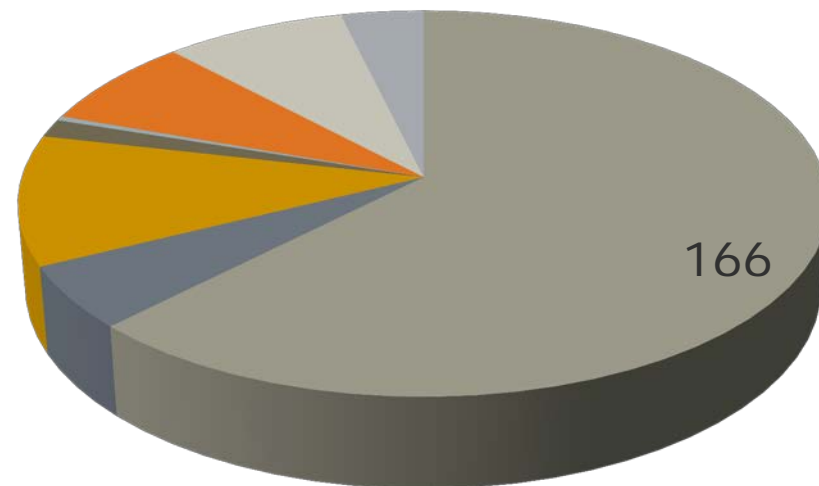
Mio. kr.

2014

- Alderspensioner
- Ægtefællepensioner
- Ratepensioner
- Udtrædelser

2013

- Invaliddepensioner
- Børnepensioner
- Engangsydelser
- Præmie Gruppeliv

Dagsordenen pkt. 4

Forslag fra bestyrelsen og medlemmerne

Delpension for offentligt ansatte

- Overenskomstkraav
- Man kan kun få udbetalt delpension svarende til den tid hvormed arbejdstiden reduceres.
- Kun gældende for nye indbetalinger efter 1. januar 2016 (ikke allerede opsparet depot)
- Kun gældende for indbetalinger der sker indenfor en offentlig overenskomst

Dagsorden pkt. 4, forslag 1:

Delpension for offentligt ansatte

Debat

Dagsorden pkt. 4, forslag 1:

Delpension for offentligt ansatte

Afstemning

Helbredsbetingede ydelser

Opdatering af vores invalidepensionsregler

Hvorfor

- Ny lovgivning betyder, at nuværende regler ikke længere er rimelige for alle medlemmer, fx:
 - Fleksjobs- og førtidspensionsreformen
 - Nye aldersgrænser for udbetaling
- Nuværende modregningsregler bør opdateres

Forslagene er gældende for

- Forslag 2 og 4 har kun betydning for *nye* medlemmer
- Bestyrelsen arbejder videre med regler for *nuværende* medlemmer og vender tilbage om dette på næste års generalforsamling
- Forslag 3 om modregning gælder for *alle* medlemmer

Helbredsbetingede ydelser

Bestyrelsens politik for helbredsbetingede ydelser:

- Understøtte det gode liv, hele livet.
- Skabe tryghed og sikkerhed for medlemmerne ved længerevarende sygdom
- Mulighed for at bevare sin hidtidige levestandard

Helbredsbetingede ydelser

Bestyrelsens politik for helbredsbetingede ydelser

- Tryghed og sikkerhed for medlemmerne i tilfælde af længerevarende sygdom, men m/incitament til at arbejde.
- Standardpakke som i størst mulige omfang dækker medlemmernes behov.
- Mulighed for til- og fravalg (fleksible dækninger), hvor standardpakken ikke dækker behov.
- Sikre at der ikke sker en udhuling af opsparingen til alderspension.
- Ændringerne skal sikre, at reglerne bliver tidssvarende i forhold til ny lovgivning, herunder folkepensionsalderen.
- Fælles regler, da medlemmerne i de tre pensionskasser er sammenlignelige.

Optagelsesregler for *nye* medlemmer

De vigtigste ændringer

- Lempeligere optagelsesregler
 - Obligatorisk medlemskab: Karens nedsættes fra 24 mdr. til 6 mdr.
 - Frivillig i et ansættelsesforhold: 24 mdr.'s karens i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger
 - Frivillige uden for et ansættelsesforhold: Ingen ændring

I krafttræden

- Gældende for *nye* medlemmer med virkning fra 1. juli 2016 (bemyndigelse til bestyrelsen om fastlæggelse af præcis ikrafttrædelse)

Modregningsregler ved tilkendt invalidepension

De vigtigste ændringer

- Modregningsregler – arbejdsindtægter indenfor og udenfor eget fag:
 - Hel invalidepension: Bundgrænse på 50.000 kr. (indeksreguleret); 50 øre modregning for hver kroners lønindtægt
 - Halv invalidepension: Bundgrænse på 100.000 kr. (indeksreguleret); 25 øre modregning for hver kroners lønindtægt

I krafttræden

- Gældende for *alle* medlemmer med virkning fra 1. maj 2015

Regler for helbredsbetingede ydelser for *nye* medlemmer

De vigtigste ændringer

- Revurdering af tilkendelser af invalidepension:
Fremover varig invalidepension, *længerevarende invalidepension* (ny) samt midlertidig invalidepension
- Aldersgrænser – ændring fra 67 år til folkepensionsalder og 60 år til "5 år før folkepensionsalder".
- NB: Tilkendelseskriterier: Fortsat faginvaliditet

I krafttræden

- Gældende for *nye* medlemmer med virkning fra 1. juli 2016 (bemyndigelse til bestyrelsen om fastlæggelse af præcis ikrafttrædelse)

Optagelsesregler for *nye* medlemmer

Debat

Forslag 2: Optagelsesregler for *nye* medlemmer

Lempeligere optagelsesregler

- Obligatorisk medlemskab: Karens nedsættes fra 24 mdr. til 6 mdr.
- Frivillig i et ansættelsesforhold: 24 mdr.'s karens i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger
- Frivillige uden for et ansættelsesforhold: Ingen ændring

I krafttræden

- Gældende for *nye* medlemmer med virkning fra 1. juli 2016 (bemyndigelse til bestyrelsen om fastlæggelse af præcis ikrafttrædelse)

Dagsorden pkt. 4, forslag 2:

Optagelsesregler for *nye* medlemmer

Afstemning om forslag 2

Debat

Forslag 3: Modregningsregler ved tilkendt invalidepension

De vigtigste ændringer:

- Modregningsregler – arbejdsindtægter indenfor og udenfor eget fag:
 - Hel invalidepension: Bundgrænse på 50.000 kr. (indeksreguleret); 50 øre modregning for hver kroners lønindtægt
 - Halv invalidepension: Bundgrænse på 100.000 kr. (indeksreguleret); 25 øre modregning for hver kroners lønindtægt

I krafttræden

- Gældende for *alle* medlemmer med virkning fra 1. maj 2015

Afstemning om forslag 3

Regler for helbredsbetingede ydelser for *nye* medlemmer

Debat

Forslag 4: Regler for helbredsbetingelser for *nye* medlemmer

Vigtigste ændringer

- Revurdering af tilkendelser af invalidepension:
Fremover varig invalidepension, *længerevarende invalidepension* (ny) samt midlertidig invalidepension
- Aldersgrænser – ændring fra 67 år til folkepensionsalder og 60 år til "5 år før folkepensionsalder".
- NB: Tilkendelseskriterier: Fortsat faginvaliditet

I krafttræden

- Gældende for *nye* medlemmer med virkning fra 1. juli 2016 (bemyndigelse til bestyrelsen om fastlæggelse af præcis ikrafttrædelse)

Dagsorden pkt. 4, forslag 4:

Regler for helbredsbedingede ydelser for *nye* medlemmer

Afstemning om forslag 4

Dagsorden pkt. 4, forslag 5:

Bemyndigelse til bestyrelsen om at kunne tilbyde nyt invalidepensionsprodukt

Bemyndigelse til bestyrelsen om at kunne tilbyde nyt invalidepensionsprodukt med hel invalidepension ved 50 pct. erhvervsevnetab

Nuværende regler

- Hel invalidepension ved 2/3 erhvervsevnetab
- Halv invalidepension ved 50 pct. erhvervsevnetab

Forslag til bemyndigelse til bestyrelsen

- Hel invalidepension ved 50 pct. erhvervsevnetab
- Kun i forbindelse med virksomhedsaftaler

Ikrafttræden

- Ikrafttræden fra vedtagelsen

Dagsorden pkt. 4, forslag 5:

Bemyndigelse til bestyrelsen om at kunne tilbyde nyt invalidepensionsprodukt

Debat

Dagsorden pkt. 4, forslag 5:

Bemyndigelse til bestyrelsen om at kunne tilbyde nyt invalidepensionsprodukt

Afstemning

Bemyndigelse til bestyrelsen om korrektur- ændringer o.l.

- Bemyndigelse til at rette fx paragrafhenvisninger og andre korrekturmæssige forhold.
- Bemyndigelse til at rette i forslag, hvis myndighederne kræver det.

***”Generalforsamlingen opfordrer PJD’s bestyrelse til:
- at arbejde for at afvikle investeringer i de 100 største
kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018

- at indgå i og årligt dokumentere dialog med olie- og
gasselskaber, hvor pensionsselskabet ejer aktier, om at afvikle
deres investeringer i højrisikable udvindingsprojekter fx
tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis”***

Forslagsstillere: Christian Jürgensen, Christian B. Henriksen, Ilse Rasmussen, Rune V. Hansen, Anders Borgen, Mette W. Hansen, Mette L. Sørensen, Matilde K. Raahede, Nynne Capion, Christian Coff, Michael L. Jess, Tina Unger, Adam H. Lentz

Det naturvidenskabelige rationale

FNs Klimapanel IPCC om klimaforandringer, april 2014:

Oversvømmelser, hedebølger, orkaner

Udbyttetab for fiskeri, hvede, majs, ris (påvirker fødevarer sikkerhed og prisstabilitet)

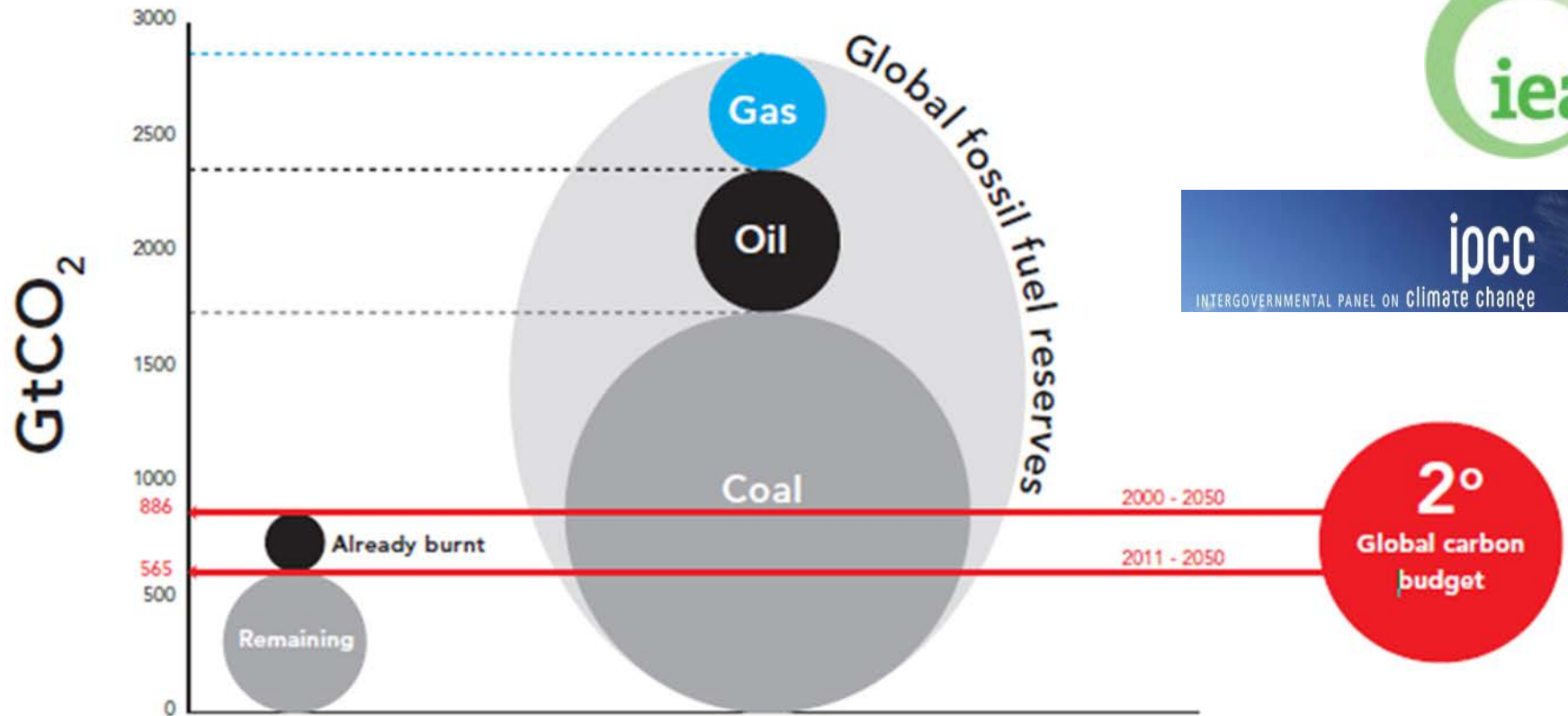
Øger antal fordrevne mennesker & risiko for voldelige konflikter

Fald i BNP-vækst

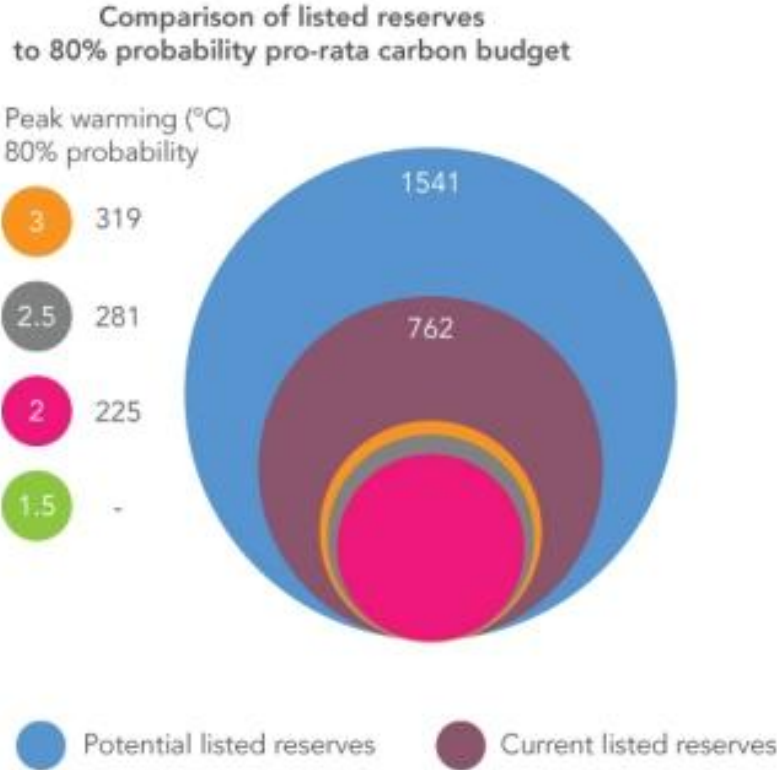
Der skal handles øjeblikkeligt, hvis vi skal holde os under de 2 grader

Kun 10 – 33 % af de resterende fossile reserver kan afbrændes

Figur: Sammenligning af det globale CO₂ budget med de fossile brændstofreservers emissions potentiale

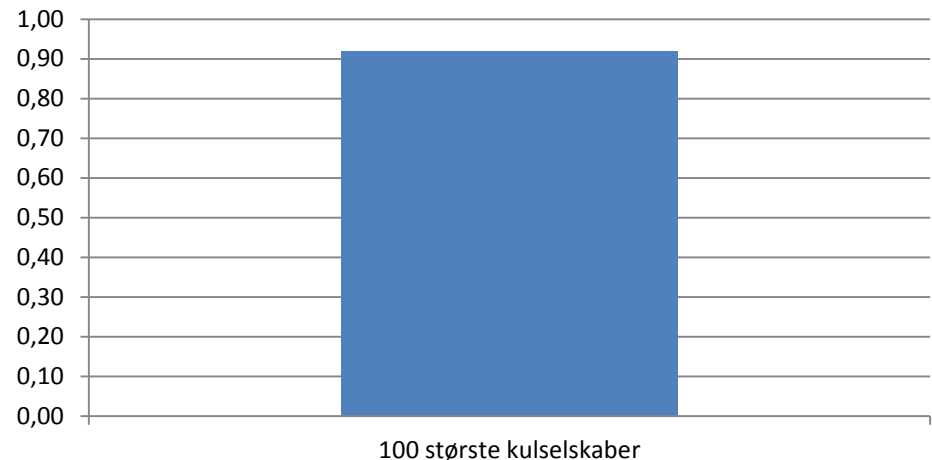
Proportionsmæssig allokering af CO2 budgettet til de børsnoterede selskaber efterlader enorme mængder strandede aktiver der ikke kan udnyttes.

Unipensions aktieinvesteringer i de 100 største børsnoterede kulselskaber

Selskabets navn	Beholdning
MITSUBISHI CORP	38,870,697
Vale SA (ADR)	35,462,892
BHP BILLITON LIMITED	33,148,351
BASF SE	30,081,067
AGL RESOURCES INC	25,113,454
RIO TINTO PLC	24,927,710
mitsui & CO LTD	23,802,455
ITOCHU CORP	16,929,810
Vale SA Pref A (ADR)	16,857,501
PTT Exploration & Production	16,021,746
ANGLO AMERICAN PLC	15,724,331
ARCELORMITTAL	12,806,828
BHP BILLITON PLC	11,983,431
MARUBENI CORP	10,195,442
CESC LTD	9,828,801
GLENCORE PLC	6,729,051
VALE SA-PREF	5,015,285
ALLETE INC	4,682,585
ANGLO AMERICAN PLC	3,886,692
TOTALT (top 100 sammentrukket)	357,632,968

Andel af aktieinvesteringer (%)

Andel af Unipensions totale aktiver:
 $0,358 \text{ MIA} / 108 \text{ MIA DKK} = \mathbf{0,33\%}$

Kulbranchen er i strukturelt fald

Stor risiko for værditab -->> Frasalg inden for 3 år

Table 2: Comparing prices changes of coal, energy sector and wider market Indices

	Dow Jones US Total Market Coal Sector	Bloomberg Global Coal	MSCI World Energy	MSCI World	S&P 500	Dow Jones Industrial Average
1 year	-39%	17%	-17%	2%	10%	7%
3 year	-65%	-41%	-8%	36%	54%	38%
5 year	-76%	-43%	1%	44%	81%	69%
10 year	-48%	42%	42%	49%	73%	69%
20 year	1%	-	296%	177%	335%	353%

Source: Bloomberg, CTI/ETA analysis 2014

“The US Coal Crash, Evidence for Structural Change”

Kandidater til shareholder engagement

Selskabets navn	Noteret i land	Aktiekursværdi	Type selskab
CANADIAN NATURAL RESOURCES	Canada	39.672.414	Tjæresand (PFA eksklusion)
SUNCOR ENERGY INC	Canada	3.988.022	Tjæresand (PFA eksklusion)
CENOVUS ENERGY INC	Canada	1.222.348	Tjæresand (PFA eksklusion)
IMPERIAL OIL LTD	Canada	1.063.294	Tjæresand (PFA eksklusion)
HUSKY ENERGY INC	Canada	599.541	Tjæresand (PFA eksklusion)
MEG ENERGY CORP	Canada	347.232	Tjæresand (PFA eksklusion)
CANADIAN OIL SANDS LTD	Canada	210.593	Tjæresand (PFA eksklusion)

Selskabets navn	Noteret i land	Aktiekursværdi	Kul eller Olie/Gas
AP MOELLER-MAERSK A/S-B	Danmark	477.358.299	Olie/Gas
AP MOELLER-MAERSK A/S-A	Danmark	282.498.000	Olie/Gas
EXXON MOBIL CORP	USA	127.341.200	Olie/Gas
CHEVRON CORP	USA	111.561.094	Olie/Gas
OCCIDENTAL PETROLEUM CORP	USA	78.414.762	Olie/Gas
Lukoil Holdings (ADR) London	Rusland	59.735.805	Olie/Gas
CONOCOPHILLIPS	USA	54.900.354	Olie/Gas
ENERGEN CORP	USA	45.084.482	Olie/Gas
TOTAL SA	Frankrig	41.227.330	Olie/Gas
ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS	Holland	40.335.292	Olie/Gas
BP PLC	Storbritannien	38.561.835	Olie/Gas
ROYAL DUTCH SHELL PLC-B SHS	Holland	37.703.417	Olie/Gas

Ledende politikere
og institutioner
støtter afinvestering

"I have been urging companies like pension funds or insurance companies to reduce their investments in coal and a fossil-fuel based economy to move to renewable sources of energy." –

FN's Generalsekretær Ban Ki-moon, 2. november 2014, ifm. præsentation af IPCC's femte rapport om klodens klima

Afinvestering i kul og bl.a. tjæresand er en bred og hurtigt voksende global tendens. I Danmark er bl.a. PFA, Nordea og PKA pension gået foran:

Pensionsselskab dropper investeringer i kulselskaber

Af Ida Meyer, Berlingske Nyhedsbureau
29. marts 2015, 05:47

Pensionsselskabet PKA afvikler investeringer i fossile brændsler og sortlister 31 kulselskaber.

PFA har valgt at udelukke investeringer i syv selskaber, som udvinder olie af tjæresand. Unipension har aktier i alle syv, som er dykket sammen med olien.

FINANCIAL TIMES

Home World Companies Markets Global Economy Lex Comment M
fastFT || Alphaville || FTfm || Markets Data || Trading Room || Equities || Currencies || Capital Mkts || Commodities || Emerg

Nordea to blacklist coal-mining companies

Madison Marriage Author alerts

Nordea Asset Management plans to blacklist up to 40 coal-mining companies from its investment universe. It joins a growing list of large investors that have decided to cut their exposure to fossil-fuel assets.

Forslaget vil ligge i tråd med Unipensions retningslinjer for ansvarlige investeringer

MILJØ:

- Stk. 2. Pensionskasserne ønsker ikke, at deres investeringer forårsager alvorlig og langsigtet skade på miljøet.
- Stk. 3. Ved skade på miljøet i disse retningslinjer forstås eksempelvis:
.....
e.) handlinger, hvorved man offentligt modsætter sig intentionerne om stabilisering af koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren;
f.) forurening af vand, jord og luft, og stort udslip af drivhusgasser i atmosfæren.

Sammenlignet med gas har kul næsten det dobbelte CO₂-indhold pr. energienhed og forurener lokalt og regionalt (SO₂, NO_x, flyveaske)

Derfor nedbringelse investeringer i højrisikable udvindingsprojekter

- **Mindst 1/3 af de kendte olieforekomster skal forblive i jorden, hvis den globale temperaturstigning skal holdes under 2 grader.**
- **De mindre rentable olieforekomster med høje miljørisici er i umiddelbart i størst risiko for at ikke at blive udnyttet fuldt ud.**
- **Et potentielt udbytte af investeringer i nye risikable boringsprojekter vil ikke kunne realiseres ved lave olie priser (< 75\$+) og nye politiske tiltag som fx miljøregulering og høje CO2 priser.**

“If we don’t start controlling climate change, the mission to end poverty will fail.”

Jim Kim, Præsident for Verdensbanken

Tak for opmærksomheden

Dagsorden pkt. 4, forslag 7:

Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Bestyrelsens bemærkninger

Dagsordenens pkt. 4, forslag 7: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Enighed om målet, men ikke midlet

- Klimaudfordringen er enorm, og vi skal tage vores del af ansvaret.
- Men frasalg virker ikke. Der står en ny investor klar, så længe der er efterspørgsel efter kul.
- Dialog er vejen. Ikke blot med udvindingsselskaberne, men også med de energitunge virksomheder.

Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Analysen skal belyse en lang række økonomiske og juridiske aspekter, herunder:

- Hvor stor en risiko for lavere afkast løber deltagerne i fonden på grund af mindre spredning i porteføljen?
- Hvor store bliver deres ekstra investerings- og administrationsomkostninger?
- Hvilke implikationer har en sådan fond for pensionskassens rådgivning af medlemmerne?

Dagsorden pkt. 4, forslag 7:

Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Debat

Dagsorden pkt. 4, forslag 7:

Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Afstemning

Dagsordenen pkt. 5

Valg til bestyrelse

Valg til bestyrelsen

- Lars Bloch og Frank Bøgh Nielsen er på valg.
Bestyrelsen indstiller til genvalg af begge for 3-årige perioder.
- Uafhængigt regnskabs- og revisionssagkyndigt bestyrelsesmedlem Niels Olsen udtræder af bestyrelsen.

Valg til bestyrelsen

- Bestyrelsen indstiller til valg af Søren Kaare-Andersen for en 3-årig periode.
- Søren Kaare-Andersen er bl.a:
 - direktør for Bikubenfonden
 - direktør for Kollegiefonden Bikuben
 - formand for Det Rådgivende Udvalg Nasdaq OMX Cph

Dagsordenen pkt. 6

Valg af revision

Valg af revisor og revisorsuppleant

Bestyrelsen indstiller til valg af:

- Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som revisor.

Dagsordenen pkt. 7

Sted for næste års generalforsamling

Sted for næste års generalforsamling

- Bestyrelsen foreslår, at næste års generalforsamling bliver afholdt i København.

Dagsordenen pkt. 8

Eventuelt